

חרות פושטת יד

מבקר העולם הזה חושך

את מצבה הפינאנסי האמיתית של איפולגת האופוזיציה שעשתה קנוניה עם איפולגת השילטון להפקעת כספי משלם המיסים לטובת

מאת זאב יפת

היתה במעל מעין זה. הוא גם חשש שמעשי אלימות יפגעו בדימוי תנועתו, שעשתה אז את צעדיה הציבוריים הראשונים. מכל רעיונות ה"שיכנוע" לא יצא דבר, אך מאותו זמן ואילך החלה מורגשת ירידה תלולה בהכנסות הקרן, ותנועת החרות החלה מזרימה אליה כספים. מהלומה נוספת ספגה הקרן כאשר, בי סוף שנת 1950, פשטה שמועה כי הוועד לשיחורור האומה בניו יורק, שבראשות הלל "פיטר ברגסון", קוק העביר לקרן סכום ענק בן מיליון דולר. רק כעבור שנים התברר, כי היתה זו שמועה חסרת-אמת. אותה עת כבר התפרק הוועד, והיה חסר-פרוטת, אך כיוון שראשי הקרן לא טרחו, משום-מה, להכחיש את השמועה, היתה פגיעתה קשה. אחדים מהתורמים הגדולים פרשו בטענה כי הבעיות הכספיות כבר נפתרו. בין הפורשים היה תעשיין המשי סם זקס,

אני לא ישרן בלילות בגלל חובות התנועה. התאונן לא פעם יורר תנועת החרות, מנחם בגין, באוזני מקורביו. "סילקנו את הבריטים והשתעבדנו ל"עיראקים", מתלוצצים בצניניות ראשי החרות. תנועת החרות חייבת כיום עשרות מיליוני לירות. חלק גדול מסכום זה היא חייבת ל"כרישים" — המלווים בריבית קצרה. צה. יוצאי עיראק, המתגוררים בריכוז ב"רמת-גן.

כשהועלה רעיון הקונסולידציה של חרות בות המיפלגות, על-ידי מתן הלוואה ממלכתית בסך 60 מיליון לירות, בריבית נמוכה לתקופה של 20 שנה, הודלף לעיתונות, ממקורות תנועת החרות, כי חובה המצטבר של התנועה מגיע ל-15 מיליון לירות. בשבוע שעבר, בעיקבות חקירות עיתונאיות, ית, דווח כי חובה של חרות עבר את תחום 30 מיליון הלירות, ועולה עתה על זה של מיפלגת העבודה.

חקירת "העולם הזה" גילתה, כי חובות חרות מפתכמים מלא פחות מ-55 מיליון לירות.

סדקים בחומת

"המישפחה"

אנשי חרות מסבירים כי התחילת הסתבכותה הפיננסית של מיפלגתם בתקופת שבת נשאה התנועה על גבה, במשך שש שנים, עד לשנת 1954, את כל תשלומי הסעד והשקיפים למישפחות חללי אצ"ל ולנכים. ואכן, בשנים הראשונות למדינה, נתגלו חברי אצ"ל שכינו עצמם "המישפחה" לוחמת", מהצד היפה. הם חקיקו את קרן של"ח, שבראשה עמד בן-ציון קשת (היום ת"כ מטעם הליכוד). קרן זו תמכה במישפחות החללים ובנכים. יוצאי אצ"ל תרמו, מדי חודש, חלק לאימבוטל משכרם לקרן. חברי-הכנסת של חרות תרמו, במשך שנים, 50% ממשכורתם לקרן. בגין העביר לקרן את כל ההכנסות מספריו. כאשר קבלנים

מי ששנה וחצי קודם-לכן, הסדיר לבגין הלוואה בת 25,000 לירות מבנק לאומי. באותם ימים היה זה סכום עצום. מקורות שונים בקבוצות היריבות של תנועת החרות, ביניהם כאלה שפרשו מפעילות לפני שנים אחדות, אך הבקיאים היטב במערכת הפיננסית הסבוכה של התנועה, קובעים כי בין 25-20 מיליון לירות, מתוך הסך הכולל של חובה ה"מצטבר של התנועה, צמחו מאותה תקופה. איש אינו טוען כי התנועה היא תה צריכה להתכחש למישפחות החללים, רק משום שהמדינה, מיד תוך רישעות-לב אישית של ראש הממשלה, בן-גוריון, לא תמכה בו. הם הטענה היחידה בנושא היא כי הבעייה לא הוצגה מעולם בפני ני הציבור הרחב.

רק בשבועות האחרונים נשלף לפתע נר שא זה. בצמוד לרעיון הקונסולידציה של חובות המיפלגות והותיר טעם מר בפה. חקירה בפרשה זו מגלה לפחות פרט אחד תמוה. זמן קצר לפני הבחירות לכ"ח הראשונה ישב יצחק גרינבוים, שר הפנים בממשלה הזמנית, בראש ועדה שבה השתתף גם לוי אשכול. ועדה זו קבעה ש"יש להחזיר לתנועת החרות סכום השווה ל-800,000 דולר, שאצ"ל לווה והוציא ב"מילחמתו בערבים אחרי נובמבר 1947, ושתנועת החרות התחייבה לשלמו. למרות ההחלטה המפורשת של הוועדה, בראשות שר-הפנים, לא הועבר מעולם סכום זה לתנועה, ולמרבה הפלא לא יצאו אנשי המיפלגה מגידרם ולא הרעישו עולי-מות, כדי לקבלו.

מעגל-קסמים

פיננסי

ב עיני הציבור הרחב מצטיירת תנועת החרות כמיפלגה, שפעיליה קניי איס-לרעיון, מוכנים להקדיש מכססם וממירצם לתנועתם. שנים רבות עמלו ראשי חרות לבנות לי